

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI 51, 6. nad., - TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predaj 559 - UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 - Tel. 37-338 - Podruž. GORICCI: Ul. S. Pellico 1-LI, Tel. 33-82 - OGLAS: od 8-12.30 in od 15-18 - Telefon 37-338 - CENE OGLASOV: Za vsak mm vsine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmerice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

Velika francoska diplomatska akcija v znamenju «nove smeri» zunanje politike

Mollet v Londonu in Pineau v Delhiju sta govorila o odnosih med Zahodom in Vzhodom, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu - Napoved novega razoročitvenega načrta kot sinteze zahodnega in sovjetskega

«Times of India» piše, da od treh zunanjih ministrov samo Pineau nudi spodbuden prispevek k stvari miru - Nehru povabljen v Pariz

NOVI DELHI, 12. - V krogih blizu francoskega zunanjega ministra, ki je sedaj v Novem Delhiju, izjavljajo, da namerna Pineau v začetku aprila obiskati Izrael, Sirijo in Libanon.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

Novi delhi, 12. - V krogih blizu francoskega zunanjega ministra, ki je sedaj v Novem Delhiju, izjavljajo, da namerna Pineau v začetku aprila obiskati Izrael, Sirijo in Libanon. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

PARIZ, 12. - Končno poročilo o razgovorih med Molletom in Edenom, ki so ga objavili danes jutraj v Londonu, kaže, da sta Molletovo odhodu govorila o pripravi in Eden govoril o pripravi, ki se v Zahodu, o razoročitvi in o Srednjem vzhodu. Podtrdila sta svojo privrženo atlantskemu paketu, poudarila pa skupno voljo in podporo za splošno poročilo, ki je bilo pripravljeno v Londonu. Mollet je govoril o razoročitvi in o Srednjem vzhodu, Eden pa o pripravi in o Srednjem vzhodu.

Poljski list o Stalinu

VARSAVA, 12. - Centralno glasilo Poljske združene delavske stranke «Tribuna ludu» piše v sobotnem uvodniku: «Josip Stalin je igral po Leninovi smrti pomembno vlogo v socialistični izgradnji Sovjetske zveze. Kot sekretar CK KP SZ se je postavil na pravilno stališče proti pristeman Trockega in Buharina.

V tridesetih letih pa se je začel Stalin polagoma dvigati nad Partijo ter ji vsiljevati svojo voljo in svoje enostranske sklepe. Kolektivno obelodan je partijskega vodstva je stalno zmanjševal in na koncu odpravil. Vse to je napravilo Komunistični partiji Sovjetske zveze in mednarodnemu gibanju delavskega razreda velik škodo, ki se nikoli ne bo mogla povrniti. V takšnih razmerah je nastala tudi izmalicevanje varnostnih organov, ki so se odmaknili od Partije ter se dvignili nad Partijo in državo. V tem tisku vzklik izmalicevanja, ki se povezuje z Berijevim imenom.

Posledice čiščenja osebnosti je bilo čutili v vsem mednarodnem revolucionarnem gibanju in državi. To je povzročilo upad politične aktivnosti in demokracije, zlorabe v varnostni službi in omrtvitev mnogih pogumnih znanstvenikov, vse to je prislo do izraza v vzdušju, ki je nastalo s čiščenjem osebnosti.

Glubbovi spomini

LONDON, 12. - «Daily Mail» objavlja danes prvo poglavje spominov generala Glubba, bivši poveljnik arabske legije začena od zadaj in pripoveduje okoliščine, v katerih je bil odstavljen. Tako pripoveduje, da ga je jordanški ministri predsednik odstavil, da mu kraj Hussein dovoljuje sploščiti, da bi si pomagali od tako naporne delala. Ministri predsednik je hotel, da bi Glubb odptoval že isti večer, general pa se je posrečilo podaljati bivanje v Amanu do drugega jutra.

Grška vlada odločno zavrača obrekovalno kampanjo proti Makariosu

Karamanlisov poziv ZDA, naj objektivno gledajo na pravico ciprskega ljudstva do svobode - Pred posredovanjem ameriške vlade - Splošna protestna stavka na Cipru in nove demonstracije v Atenah - Oster nastop grškega tiska

ATENE, 12. - Grška vlada je prepovedala protestne demonstracije, ki so bile napovedane za danes po vsej Grčiji. Vendar pa se je večer na atenskih ulicah zbrala večja množica demonstrantov, ki so se spopadli s policijo. Še kje motorizirani patrulji je uspelo demonstrante razgnati. Med spopadi je bilo ranjenih 25 policijskih agentov in 50 demonstrantov. Arretirani so okoli sto človek.

Na trgu, kjer bi moralo danes biti veliko zborovanje, ki ga je zjutraj nadškof Spiridon odpravil, so bile zgodaj zjutraj razmešene močne policijske sile. Po glavnih ulicah je bilo vse zastrženo in po nekaterih poročilih tudi bodežna žica. Močni vojaški oddelki so strahili britansko posladništvo in vse važneje urade v mestu. Podobne ukrepe so sprejeli tudi v Solunu.

Predsednik vsegrškega odbora za združitev Cipra z Grčijo nadškof Spiridon je danes po radiu pozval prebivalstvo, naj ostane mirno in naj ne demonstrira. Dejal je, da bo napravil vse mogoče, da doseže osvoboditev Makariosa.

Zaradi odgovora današnjih zborovanj in demonstracij je grška vlada sklepila, da bi morale zagaziti zahodna poslaništva in povzročiti požare na številnih krajih večjih mest. Grški ministri predsednik Karamanlis je danes pozval v svoj urad tuje novinarje in jim je sporočil poziv ameriškega ljudstva, naj objektivno gleda na pravico ciprskega ljudstva do svobode in na njegov položaj sprito britanskih drastičnih ukrepov. Karamanlis je med drugim dejal, da se boji, da bo britanska politika do Cipra in do Grčije izražala Grčijo od Zahoda.

Grško poslaništvo v Washingtonu pa je izročilo tisku izjavo, ki pravi: «Poročila kolonialne uprave na Cipru, ki zatirajo, da so v stanovanju nadškofa Makariosa našli orožje in vojni material, so sarkoizmi, da bi se opravičilo nastalo nelagodje, ki je posledica vse svobodnega sveta. V trenutku, ko se Makarios ne more osebno braniti, vodi kolonialna uprava v okoliščini stroge cenzure obrekovalno kampanjo, ki ni vredna britanskih tradicij.»

Izjava pravi nato, da je kolonialna uprava med pogajanjimi bila vedno nepopolna. Kar pomeni, da ni hotela sporazuma. To je v celoti potrdila tudi arcaetacija in deportacija nadškofa Makariosa v atenski zapor. Pravi, da se pogajajo na podlagi enakopravnosti. «Da bi zakrili svojo brezvestnost, zatirajo diskusijo o simbolu poveljstva, da bi se volitve zares lahko izvedle konec maja ali v začetku junija. Notranjepolitična komisija senata se je danes že lotila zakonskega načrta in dolocila za poročevalca vsega predsednika, s katerim je bilo namenjeno pravljanje v komisiji, se bo začelo jutri predpoldne.

V petek pa se bo v dvorani EUR začel kongres PRL. Poročilo, ki ga bo na kongresu objavljal tiskar Reale, je bilo objavljeno že danes. V njem pravi Reale, da Nenni govori o naslednjih dveh letih, da pa je predložen eno leto parlamentarnega poveljstva PS teška, ker se je v prilogi politiki, ki jo je Hruščev označil za direktivo za vse komunistične partije. Ustanovitev radikalne stranke pravi nadalje Reale, poudarja problem sporazumov med laičnimi strankami. O volitni taktiki PRL pa sodi Reale, da se morajo izogniti povsod, kjer bo veljal proporcionalni sistem, predstaviti sami, razven tam, kjer krajevni položaj svetuje zvezo s sorodnimi laičnimi političnimi silami. A. P.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

«Akropolis» pravi, da z deportacijo Makariosa ni bil zadan udarec borbi ciprskega ljudstva, pač pa Britancem. Karamanlis piše, da je bil zadan angleškemu brutalnosti. Glasilo opozicije «Eleftheria» pravi, da je grško ljudstvo pripravljeno na vse žrtve, da pride na pomoč svojim zasužnjencem in dodaja, da je bil zadan večina grškega ljudstva zahteva od vlade, naj določi jasno in odločno politiko.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

Grški nedeljski tisk izraža v svojih uvodnikih ogorčenje grškega ljudstva zaradi britanske politike na Cipru. Karamanlis piše, da so Angleži nudili dokaz brutalnosti, ki jih izločuje iz kategorije svobodnih ljudst. List dodaja, da so Angleži pretrgali zadnje vez, ki je še držala njih državo z Grčijo, in da je Grčija sedaj pripravljena revidirati svoj celoten sistem mednarodnih odnosov.

Zahodnonemški veleposlanik izročil poverilnice Vorošilovu

Izboljšanje vzajemnih odnosov naj olajša rešitev nemškega vprašanja - Ollenhauer napoveduje novo stališče stranke

MOSKVA, 12. - Prvi zahodnonemški veleposlanik v Moskvi dr. Wilhelm Haas je danes izročil poverilnice predsedniku prezidija Vrhovnega sovjeta marsalu Vorošilovu.

Ob izročanju poverilnic je predsednik Kliment Vorošilov izjavil, da so vzajemni diplomatski odnosi med obema državama obstajajo ugodni pogoji za rešitev vseh vprašanj med ZSSR in Zahodno Nemčijo.

Veleposlanik Haas je v svojem nagovoru dejal, da se izmenjava diplomatskih predstavnikov med obema državama skoraj na poti k nemški združitvi. Nato je omenil izmenjavo pism med ZSSR in Zahodno Nemčijo po Adenauerjevem obisku in nato izrazil upanje, da se bo urednostno prakovanje, ki ga je poudaril tudi Vorošilov, v obdobju diplomatskih odnosov pomagali rešiti glavno vprašanje nemškega ljudstva, združitve Nemcije kot mirujočine in demokratične dežele, Haas je poudaril važnost medobsebnih spoznavanja in razumevanja.

Pod izročitvi poverilnic sta imela Vorošilov in Haas krajši razgovor, o katerem je predstavnik zahodnonemškega veleposlanstva dejal, da je šlo za splošno informativno diskusijo o vprašanjih v zvezi z izboljšanjem vzajemnih odnosov in prijateljskih odnosov med obema državama, kar bo tudi v korist sosednjih držav.

Rimski odmevi na Gronchijeve izjave ameriškemuradiu - Senat razpravlja o vojaških sodiščih, v poslanski zbornici pa se pripravlja «bitka za količnik» - V petek začetek kongresa PRI

(Od našega dopisnika)

RIM, 12. - Medtem ko poslanska zbornica danes ni zasedala, je senat začel obravnavati zakon o vojaških sodiščih, ki je bil na Montecitorio že sprejet. Vendar je v senatu še daleč ne zbuja ti teta zanimanja kot lansko jesen, prvič, ker je pričakovati, da leva opozicija, ki je v poslanski zbornici, s pomočjo izglasovanja zakona in s tem spreprelila nenaden padec Segnirove vlade, tudi zdaj ne bo hotela povzročati vladi težav, in drugič, ker že dala časa ni več slišati o izvajanju scebovskih metod klicanja pred vojaško sodišče za, recimo, tiskovne prekrške.

Dulles povabil Soekarno naj obišče Washington

DJAKARTA, 12. - Ameriški državni tajnik John Foster Dulles je prispel danes v Colombo v Džakarto. V indonezijskem glavnem mestu se bo ustavil dva dni in se razgovarjal s čelni vladni (ki je v volitvah v ostavki) in v vodilni stranki, ki se pogajajo o sestavi nove vlade.

Danes se je Dulles sestel s predsednikom Soekarnom, nato pa z zunanjim ministrom Aankom Agungom in z ministrom predsednikom Birhanudinom Harahapom. Predstavnik indonezijskega zunanjega ministrstva je izjavil, da razgovori niso imeli uradnega značaja, in da med njimi verjetno govori o finančni pomoči, ki jo Indonezija potrebuje, in o indonezijskih zahtevah po zahodni Novi Gvineji, ki je zdaj holandska kolonija.

Glede vprašanja splošne usmerjenosti vlade pa so v Rimu zelo zapazili Gronchijeve izjave ameriškemuradiu. Predsednik republike je namreč poudaril potrebo večje ljudske podpore vladni politiki, s čimer je posredno priznal, da sedanja vlada nima dovolj podpore v množicah. Splošna rimska razlaga Gronchijevih izjav je ta, da je treba vladno osnovo razširiti na levo in s tem rešiti vladno desničarski kokel, ki se zavirajo bolj samostojno in pogumneje socialno usmerjeno politiko. Savada so te izjave povzročile precej pritoh na desnici, kjer poudarjajo s tem v zvezi eljskuro osnovno PNM in MSI.

Gronchi se bo vrnil v četrtek, ura prihoda pa še ni točno znana. Uradni program predvideva odhod iz New Yorka dveh vprašanih zaupnikov. O drugih dveh pa so glasovali na nočni seji.

V Alžiru so medtem francoske čete začele obsežne vojaške operacije in v zadnjih 48 urah je bilo 155 mrtvih. Od teh je bil francoskih vojakov in 8 Alžircev v francoski službi. Ostali so arabski nacionalisti. Največja akcija je bila na področju Souk Haras, kjer so francoske čete v soboto s težavo odbile napad močne skupine alžirskih vojakov, ki so dezertirali. Od teh so Francuzi v dveh dneh ubili 125, drugih 24 pa so ujeli. Večraj so uporniki pravi bližnji Alžirski napadli francoski položaj. V soboto pa so pretrgali telefonsko in telegrafsko zvezo med Alžirrom in Costantinom.

V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino. V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino.

V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino. V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino.

V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino. V Casablanci je večraj dezertiralo 114 alžirskih vojakov, ki so jih nameravali vrniti v domovino.

Važni skupni konferenca pogovarjav arabskih držav

Skupni obrambni načrti proti Izraelu in imperialističnemu vmešavanju, skupna politika od držav, ki z bagdadskim paktom izvajajo pritisk na arabske dežele, poziv Franciji, naj prizna zakonite pravice severnoafriških narodov - Hudi protiangliški neredi na Bahreinskem otočju

KAIRO, 12. - Trije arabski državni poglavarji so končali svoje vsednevno zasedanje z odobritvijo skupne izjave, ki so jo sestavili njihovi zunanji ministri. Kraj Saudi, predsednik sirske republike in predsednik egipčevske vlade so imeli ob 6. do 11. marca v Kairu, na katerem so pregledali položaj na Srednjem vzhodu in sprejeli nekaj važnih sklepov.

Zaključna izjava treh državnih poglavarjev, ki je bila objavljena istosčasno v Kairu, Damasku in Riadu, sporoča, da je bil dosežen sporazum o naslednjih točkah: 1. podrobna obrambni načrti proti imperialističnemu izraskemu napadu in proti vmešavanju imperialističnih držav v zadeve arabskih držav;

2. podoben načrt za koordinacijo obrambe med tremi državami v primeru izraskega napada na eno samo izmed njih;

3. politika do nekaterih držav, ki podpirajo Izrael;

4. skupna politika do onih držav, ki dobavljajo Izraelu orožje;

5. skupna politika do onih tujih držav, ki uporabljajo bagdadski pakt kot sredstvo za izvajanje pritiska na arabske države;

6. popoln sporazum o pomoči, ki bo ponudena kralju Husseinu, da bi lahko popolnoma osvobodil svojo državo tulega vpilva;

7. načrt za enotno politiko arabskih držav in okrepitev njihove sile;

8. popoln sporazum o novih ukrepih za okrepitev političnega, vojaškega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja;

Predsednik vlade Segni se je

VREME VCERAJ Najvišja temperatura 2,6, najnižja -1,4, ob 17 uri 2,6, zračni tlak 1013, stanovitven, veter 12 km na uro, vlaga 55 odst., nebo 7 delovni pooblaščen, morje 3,3 raj mirno, temperatura morja 3,3.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, TOREK 13. marca (Rožna, vd., Božna) Sonce vzhaja ob 6.22 in zahaja ob 18.08. Dolžina dneva 11.46. Zračna temperatura ob 13.30: 11.4. Jurij, SREDA 14. marca (Matiha, kr., Svetovr)

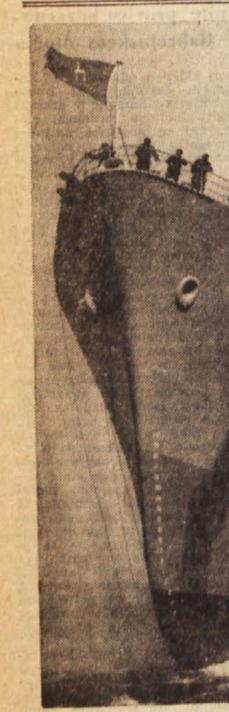
Umrl je Josip Negode

Včeraj smo prejeli iz Ljubljane žalostno vest, da je tam nenadoma preminil v 99. letu življenja naš svetovalec oče Josip Negode. Komaj nekaj dni je tega, kar smo v našem dnevniku objavili izpod peresa Vladimira Barcola daljši sestanek, posvečen Ivanu Negodeju ob njegovi 98-letnici, ki jo je slavil 26. februarja. V imenu vseh tržaških Slovencev in še posebej v imenu Svetovalecovega smo mu čestitali k visokemu jubileju in izrazili željo, da bi mu bilo dano doživeti sto in še več let.

Nase želje se žal niso izpolnile. Z Josipom Negodevom ni umrl samo dober prijatelj, najstarejši svetovalec, umrl je pionir v kulturnem in političnem življenju tržaških Slovencev, umrl je mož, ki je bil vse svoje življenje raven in kristalno čist značaj, zaveden Slovenec in dober ter socialno čustven človek. Josip Negode se je rodil v Rocculu in se že v detstvu preselil z družino k Sv. Ivanu. Do svojega 12. leta je obiskoval šolo v mestu, s 14. letom pa se je šel učiti kamoštvu. Poneže se je izučil za altarista, punkterja in dekorativnega kamoškega mojstra, poltik, ki ga je v največji ljubezni in marljivosti izvajal preko svojega 90. leta, ko sta mu opelala vrt in sluh.

Bil je prvi, ki je pri Sv. Ivanu sprožil veselje do gledališča in bil dolgo let vodja in glavni igralec dramatičnega društva. Pred prvo svetovno vojno je bil izvoljen za občinskega svetovalca v tržaškem občinskem svetu s čimer so mu volitvi dali najlepše priznanje za njegovo premočrnost in odločnost v borbi in prizadevanju za slovenske narodne in socialne pravice. Z Josipom Negodevom je povezana dolga doba naše preteklosti. Njegova mladost je padla v važna zgodovinska dogajanja. Leta 1866 deloval v Avstriji v vojni z Italijo izkubila Benečijo in Lombardijo. Leta 1868 je Negode neposredno doživel padec slavnega okoliškega bataljona. Vsa ta dogajanja in vsa ta doživljanja so naša v njem vnetega in navdušenega pripovedovalca. Kot zrel mož je preživel prvo svetovno vojno v Trstu in kot starec drugo v Ljubljani. Včeraj je njegovo plemenito srce prenehalo biti. V zašti, da mu mnogo dolgujemo, se klanjamo njegovega spomina. Njegovim preostlim, hčerki, sinovoma in ostalim sorodnikom, izrekamo iskreno sožalje.

V nedeljo dopoldne so v lajdžalnici Sv. Roka v Miljah pokopali Josipovo sarkofag. Splošni sarkofag 4.200-tonnski motorni sarkofag v lajdžalnici Sv. Justa pa je bila zaradi močne burje le simbolično.

NA VČERAJŠNJEM SESTANKU NA SEDEŽU ZBORNICE

Ponovno odloženo imenovanje članov gospodarske konzulte

Do odložitve je prišlo zaradi sporov in nesoglasij glede imenovanj v industrijsko sekcijo

Včeraj je bil v prostorih tržaške trgovske zbornice ponovno sestanek odbora za reorganizacijo pokrajinske gospodarske konzulte, na katerem so razpravljali o imenovanju novih članov konzulte, ki istočasno deluje kot sekcija za različne stroke tržaške trgovske zbornice. Pričakovano se je, da bo to razpravo posebej vodil predsednik konzulte, dr. Elmo Roper, ki je predložil predstaviteljsko zbornico v dokončno odločitve vseh 113 članov nove konzulte. Vendar je tudi na včerajšnjem sestanku prišlo do sporov glede nekaterih imenovanj v industrijski sekciji, glede katere predsednik konzulte, dr. Elmo Roper, ni bil zadovoljen. Upravičeno pričakujemo, da bodo sedaj imenovali slovenske gospodarstvenike v zbornice in tako vsaj deloma omogočili, da zastopajo in ščitijo gospodarske interese slovenskega dela tržaškega prebivalstva.

Dr. Elmo Roper v Trstu

Včeraj zvečer je prisel v Trst dr. Elmo Roper, znani ameriški strokovnjak za proučevanje industrijske organizacije. Na postali so gostje predstavniki tržaške zbornice in univerze, ki so mu tudi priredili svečano večerjo v hotelu Excelsior. Dr. Elmo Roper bo imel danes ob 18. uri v dvorani v enerzijski zbornici predavanje na temo »Velika podjetja in znanstvena raziskovanja v ZDA«. Predavanje bo v angleščini in istočasno prevedeno v italijansko.

PO RIMSKEM MEZDNEM IN NORMATIVNEM SPORAZUMU

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu

Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Pred občnim zborom SGZ

Zanimiva sestanka veletrgovcev in obrtnikov

Včeraj zvečer sta bila kot pripravila na bližnji občni zbor Slovenskega gospodarskega združenja, ki bo v medsebojno obsejni v veliki dvorani tržaške zbornice, sestanka veletrgovcev in obrtnikov. Na sestanku veletrgovcev so navzelo razpravljali o možnostih okrepitve zunanje trgovske izmenjave in o nekaterih vprašanjih, ki so imeli v zvezi z razvijanjem in razširjanjem obsejni trgovine. Prav tako je bil tudi zanimiv sestanek obrtnikov, ki so razpravljali o številnih konkretnih obrtniških vprašanjih.

Sestanek odbora gradbene stroke

V četrtek ob 18. uri se v UL Zonta št. 2 sestane glavni odbor sindikata gradbenih delavcev CGIL. Na sestanku bodo razpravljali o poteku in sklepih IV. kongresa CGIL v Rimu.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev

Tržaški kovinarji nadaljujejo borbo za uresničenje vseh krajevnih zahtev. Izjava sindikata kovinarjev CGIL - Poziv za skupno nastopanje obeh sindikatov - Skupščina kovinarjev v Ljudskem domu. Kot smo že pisali, so v soboto sklenili v Rimu novo mednarodno in normativno sporazum za kovinarsko stroko, po katerem se medse in plače kovinarjev zvišajo za 4 odstotke. Po tem sporazumu dobe kvalificirani delavci okrog 1.200 lir povzika na mesec, uradniki 3. kategorije pa 1.400 lir. Druge kategorije delavcev in uradnikov dobe sorazmerno več ali manj povzika. Normativni del sporazuma določa nove predpise glede kvalifikacij uradnikov, prehoda iz kategorije delavcev v kategorijo uradnikov, opredelitve kategorij delavcev in delavcev, ureditve položaja železarjev in ostalih delavcev v uradništvu, ki jih podjetja pošiljajo na delo v druge kraje. Sporazum tudi podaljšuje veljavnost meznega dela kolektivne pogodbe za kovinarje do konca leta 1958.

REDNA SEJA DEVINSKO-NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Soglasno odobren proračun devinsko-nabrežinske občine za l. 1956

Letošnji proračun predvideva nad 41 milijonov lir dohodkov in nad 82 milijonov lir izdatkov - Največji izdatki za javno vzgojo, največji dohodki od trošarin

Sinoči je bila v Nabrežini redna seja občinskega sveta, na kateri so razpravljali o občinskem proračunu za leto 1956. O raznih postavkah proračuna in o spremembah je poročal odbornik Floridan, ki je predvsem poudaril, da je občinska uprava lahko predložila šele zdaj proračun za leto 1956, ker je šele 3. marca dobila od prefekture sporočilo o odobritvi lanskega proračuna. Glede lanskega proračuna je odbornik Floridan pojasnil, da je prefekturalne postavke in namesto 38.115.661 lir prispevka za kritje primanjkljaja, odobrila le 33 milijonov 999.919 lir. Med drugim so črtali vsoto 1 milijon lir za kurjavo v solah, 300.000

lir za vzdrževanje šol, 245.000 lir za vzdrževanje in nakup knjig za občinsko čitalnico in 400.000 lir za kuhinje v otroških vrtcih. Nato je Floridan poročal, da se letošnji občinski proračun ne razlikuje mnogo od lanskega, razen v tem, da so predvideni izdatki povišani za 3 milijone lir, povišani pa so tudi predvideni dohodki, kakor na primer dohodek na družinski davek. Nato je sledila diskusija o raznih postavkah, v katero so posegli vsi prisotni svetovalci, vprašali za pojasnila in dali svoje predloge. Svetovalec Colja je predlagal, naj bi povišali davek za pse in pri tem bili posebej čvrsti in izkuzne pse, ki bi morali biti bolj obdani. Nekateri svetovalci so predlagali, naj obveščajo odprete pogodbe ali naj zvišajo najemnine za zakup lovskih namenov v zakupu lovskih zvez v Trstu, ki za to plača občini 70.000 lir letno. Čeprav je najemna do sedaj ostala na isti višini, je pred časom omenjena zveza skoraj stodoletno zvižala tako, da je bil neznanec policijski agent, kateremu je prebil obri vidi pred očesom, izgovor, da ni vedel, da je agent, fantu ni pomagal, kakor ni pomagal nikoli pred sodniki, ki so ga obsojili.

Med poročalom o izdatkih za javno vzgojo, predlagatelj, da znašajo stroški za javno vzgojo približno 20 milijonov lir, to je skoraj 25 odstotkov vseh izdatkov. Omenil je nato, da je v proračunu 120.000 lir za dvojezične knjižnice, 400.000 lir za pripravo načrtov občinske hišalnice, ki jo bodo zgradili v okviru gospodarskega načrta, in da občinska knjižnica redno posluje in je razmeroma dobro založena. Odbornik Colja je ob zadnjih postavkah omenil, da je pokopalnice v Sempolju zelo zanemarljivo, čeprav tamkajšnji čuvaj dobi od občine 10.000 lir mesečno.

Odborski odbor bo čuvaja pokopalnice v Sempolju, ki je ob enem tudi cerkvenik, opozoril, naj bolj skrbno za tamkajšnje pokopalnice. Glede otroških vrtcev je odbornik Floridan pojasnil, da je v Nabrežini 70 otrok v Devinu 30, v Mavhinjah 30 in v Sempolju 20. Po obširni diskusiji in raznih pojasnilih so občinski svetovalci soglasno odobrili letošnji proračun nabrežinske občine, v katerem je skupnih dohodkov 41.640.934 lir, izdatkov pa 82.289.828 lir. Predvideni primanjkljaj za kritje katerega predvidevajo državni prispevek, znaša točje 40 milijonov 628.894 lir.

Največji dohodek prinaša občinski trošarin (23.500.000 lir), najemnine občinskih stanovanj (2.349.800 lir) in občinski davek (5.455.370 lir). Med izdatki so največji stroški za javno vzgojo, plače upravnega osebja (7 milijonov 338.175 lir), prispevek za kraški vodovod (milijon 810.000 lir), občinski zdravnik (1.100.000 lir), izdatki za letošnje volitve (1.345.000 lir), napeljava telefona v Sempolju, Mavhinje, Vizovlje (4 milijoni 500.000 lir), javna razsvetljava v Sempolju (273.980 lir) ter prispevek po pogodbi s Selvjo za javno razsvetlavo (500.659 lir) in občinski cestni davek (2.303.624 lir).

DELOVANJE PODPORNE USTANOVE ECA V FEBRUARJU

NAD 100 MILIJONOV LIR za razne podpore revežem

DEVETI REDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE

Prosvetna društva bi morala sodelovati pri reševanju vseh kulturnih in narodnih problemov

V nedeljo dopoldne je bil v Gregorčičevi dvorani ob udeležbi 56 delegatov 18. prosvetnih društev, povabljenec gostov 9. redni občni zbor Slovenske prosvetne zveze. Občni zbor je otvoril predsednik zveze dr. Andrej Budal, ki je pozdravil delegate in povabljenec ter pozval prisotne, naj z enominutnim molkom počastijo pokojnega prosvetarke Srečke Cjakove, ki je umrla v teku preteklega poslovnega leta. Sledil je nato pozdrav predstavnika Slovenske gospodarsko kulturne zveze dr. Angela Kukanje, ki je med drugim rekel, da je prešla uprava na našem področju v italijanske roke, postavljen pred nova dejstva in da je zato njegova dolžnost, da se posluži pravic, ki mu jih zagotavlja Londonski memorandum in predvsem da se v vsaki meri poslužuje svojega jezika in v odnosu do oblasti. Pozdravil je sodelovanje s kulturnimi organizacijami sosednih političnih smeri in poudaril, da je delo SPZ zgodovinskega pomena za bodoči

razvoj slovenskega življa na našem področju. Občnemu zboru so prisostvovali kot gostje tudi predstavniki Slovensko-hrvaške ljudske prosvete Justo Kostu, Gerbec Jelka in Anton Gerlanc, ki je občni zbor pozdravil in med drugim rekel, da je prepričan, da bosta z bližnjico in sodelovanjem obeh organizacij prispevala k odpravi vseh ovir na poti k enotnosti ter ustvarila ozračje medsebojnega zaupanja. Sledil je nato pozdrav predstavnika SNG tovariša Turka, ki je zdel Prosvetno zvezi čim več uspehov in čim več sodelovanj med SPZ in SNG. Predsednik SPZ dr. Budal je še prebral pismo sindikata slovenske šole, ki v pismu sporoča ustanovitve enotne sindikalne organizacije in prošni, naj bi ga SPZ podpirala v njegovem delovanju za korist slovenske šole. Po izvolitvi verificacijske in volilne komisije je v odsotnosti bolnega tajnika SPZ tovariša Borisa Racača-Zarka prečital tajniško poročilo referent za ljudsko prosveto tov. Silvan Mesesnel.

tičejo nas Slovencev in našej razvoja na tem področju. Šlo mimo naših društev, ne da bi ta zavzela kakršnokoli stališče in se odločila za ustrezne ukrepe in akcije. Tako je na pr. aktivnost naših društev v obrambi in utrjevanju slovenskega šolstva minimalna. Zato je potrebno, da krenemo vsi skupaj v novi poslovni dobi zelo odločno v nov način dela, kajti ob trdi borbi, ki jo imamo za obrambo naših pravic in za uveljavljanje določb Posebnega statuta, ne zastojemo samo akcija na vrhu pri Slovenski gospodarsko-kulturni zvezi in Slovenski prosvetni zvezi. V to borbino se morajo vključiti vsa društva, da postanejo akcije močnejše, kajti le-te so bile vedno uspešnejše, če jih je izvajalo vse ljudstvo.

Stiki s ŠBLP
Materialne osnove za naše delo se polagoma zboljšujejo. Med več pridobljenih prosvetnih prostorov v zadnjih letih, pristevamo v pretekli poslovni dobi še veliko pridobitev v dograjenih dvoranah na stadionu »Prvi maja« pri Sv. Ivanu. S tem smo delno in le začasno zadostili velikim potrebam v našem mestu. Tudi dvorana v Borštu je bila obnovljena. Danes pa končno ugotovljamo, da smo tudi z vprašanjem centralnega kulturnega doma v Trstu prišli na zeleno vno. V kratkem bodo začeli graditi naš osrednji kulturni dom, ki bo brez dvoma prispeval k našemu daljnjemu razvoju našega ljudskoprosvetnega dela. Sprijetost prosvetnih društev, vključenih v naši zvezi, pa je omogočila ob polnem razmahu spontanosti in samoiniciativnosti na sami bazi premagovanja predsodkov, ki so vsaj pasivizirali marsikaterega sicer prosvetnega delca željnega našega šolstva. Široka demokracija v naših društvih je pritegnila v pevške zborove in druge prosvetne skupine mnogo ljudi, ki so ugotovili, da jim zaradi sodelovanja v prosvetnem društvu ni treba odstopati od njihove drugačne politične ali svetovnonazorske orientacije. Z željo po sodelovanju vseh Slovencev ne glede na njihovo politično usmerjenost, naš prosvetnem področju postaja iz dneva v dan bolj splošna.

Z željo po sodelovanju je našla svoj izraz tudi v stikih, do katerih je v pretekli poslovni dobi prišlo med Slovensko prosvetno zvezo in Slovensko-hrvaško ljudsko prosveto ter v stikih med društvi na samem terenu. Kot prosvetarji, posebno pa še kot ljudje z napredno miselnostjo ta pojav toplotno pozdravljamo. Mi smo tudi po letu 1948 vedno bili načelno na poziciji enakopravnosti in sodelovanja in zaradi splošne politične situacije v svetu in posebno še pri nas, do sodelovanja ni moglo priti, in smo ali nezmožljivo našo svojjo pot naprej. Čas in razvoj je napravil svoje in prilike med nami so se toliko umirile, da smo mogli s predstavniki ŠBLP sestati za isto mizo in si izmenjati poglede o možnostih sodelovanja. Na dveh sestankih 27. junija, odnošno nekaj dni kasneje smo v podrobni razpravi ugotovili možnosti sodelovanja in jim začetni okvir in pogoje. O sklepih, sprejetih na teh razgovorih, je izvršni odbor prosvetnega odbora na seji 10. VII. 1955. Glavni odbor je takrat to akcijo izvršnega odbora odobril. Zaradi objektivnosti moramo ugotoviti, da je pri izvajanju dogovorjenih sodelovanj prišlo, žal, do mnogih neprilic. Sicer se temu ne moremo in ne smemo čuditi. Nasprotno: veliki fantasti bi bili, če bi hoteli verjeti v čudež nenadne popolne odzivnosti vseh posledic, ki so jih v življenju našega ljudstva in tudi v našem ljudskoprosvetnem sodelovanju pustili težki dogodki iz leta 1948. Ne da bi podcenjevali težave in zavore, ki morejo zavirati nadaljnji razvoj sodelovanja, moramo vendarle vztrajati, kajti začetni potji v pripravi, da bo postopoma takin neprilic vedno manj. To našo vero nam utjuje ocena splošnega razvoja, ki se manifestira v odnosih med napred-

niimi silami v svetovnem merilu, ki nujno vpliva na enak ali sličen razvoj tudi na naših tleh. K temu razvoju hočemo tudi mi kot napredni slovenski prosvetniki prinesiti svoj delež, zato mora biti tudi v novih poslovnih dobi naša delo usmerjeno na utrjevanje in razširjanje sodelovanja s prodavnimi organizacijami prosvetnih Slovencev, ki so izven Š.P.Z. To sodelovanje pa bo imelo ugoden razvoj in bo rodilo več sadove le tedaj, če bosta pri dogovarjanju in izvajanju dogovorov upoštevali obe strani naslednje pogoje: 1. Sodelovanje mora stoneti na objektivni oceni vsakokratne situacije in bodo morale soglasne odločitve odgovarjati pogojem danim v določeni fazi razvoja. 2. Sodelovanje je mogoče ob popolnem spoštovanju obstoja naše zveze in naših društev. 3. Iz gornjega sledi samo po sebi umevno načelo popolne enakopravnosti ter izključitev vsake tendence monopoliziranja ker bi to nujno ohranjalo in stopnjevalo borbo in razdor ter strankarske spekulacije. 4. Naše stremenje po sodelovanju bo rodilo dobre sadove le ob popolni iskrenosti in postenju obeh strani, ki se morata obvezati, da se bosta energično zavzemala za odpravljanje škodljivih usledil preteklosti. Pod takimi pogoji in po taki poti bo slovenska napredna ljudska prosveta doživela ročnih uspehov.

Predsednik SPZ dr. Andrej Budal in del izvršnega odbora

POROČILO REFERENTA ZA VPRAŠANJA ŠOLSTVA

Nenehna borba za obstoj in razvoj slovenske šole

V enajstem letu po obnovi slovenskega šolstva na Tržaškem in v tretjem letu pod italijansko upravo slovenske šole še vedno ni v lakem položaju, da ne bi potrebovala naše posebne skrbi in se posebno neprestane akcije. Z dolžnostmi posebnega statuta je sicer obstoj posameznih šol zagotovljen, vendar bi bilo prenehanje vdati se utvariti, da morejo te določbe same na sebi preprečiti shranje slovenske šole. Se vedno je naša šola brez svojega zakona, naš učiteljstvo še vedno nestalno. Nedavno so naš vestni o nekaterih določbah, ki so v načrtu bodočega zakona, opozorili, da so na odgovornosti misli na delu sile, ki želijo celo z zakonskimi določbami, ki bi bile sicer v nasprotju s črko in duhom sporazuma, povzročiti propadanje slovenske šole. Odprto ostaja tudi vprašanje splošne slovenskega šolstva, saj nam manjkajo nekatere otroški vrtni in nekatere strokovne in srednje šole; naša manjšina v Italiji pa je tudi tako števila, da ima pravico, da se v neki meri upošteva tudi na univerzi. Italijanski šovinisti se vedno vodijo oskrminacijsko gonjo proti slovenski šoli, ki žal

še vedno uspeva, kar se kaže v številnih vpisih slovenskih otrok v italijansko šolo. Uspeh šovinističnega, moralnega in le v manjši meri materialnega pritiska se povečuje zaradi nezavednosti slovenskih staršev in zaradi preplaha, ki je zajel tiste naše ljudi, ki so izgubili vero v življenjsko silo slovenskega naroda ipk in ne vidijo dokaj naglo se razvijajoče situacije, ki bo prej ali slej tudi v Trstu privedla do popolne zmagave naše enakopravnosti in narodne strpnosti. Tudi težka gospodarska kriza, v kateri je naše mesto in zaradi katere imamo pri nas okrog 20 tisoč brezposelnih, je za lahkoverne ljudi argumenta proti slovenski šoli s krilatico, da je iz absolutno slovenske šole zaposelitve nemogoče. Potrebno je, da se le malo ozremo okoli sebe, in ugotovimo, da krilatica ne drži. Iz ravnokar omenjenih razlogov smo dolžni voditi neprestano borbo za obstoj in razvoj naše šole in za ugotavljanje načela, da spada slovenski otrok v slovensko šolo. Prosvetna društva so dolžna izvajati to nalogo na svojem področju, bodisi v najširši oport, ki naj jo društva nudijo

roditeljskim svetom; ti pa na bodo sestavljeni iz staršev, ki so pripadniki vseh političnih smeri, bodisi z direktivni akcijami, zlasti v dviganju narodne zavesti v prepričevanju kolebateljih staršev in vsakotvrdni morali in, če potreba tudi gromni podpori učencem slovenskih šol. Samo ob sebi je umevno, da je tudi močno razgibano in vsestransko ljudskoprosvetno delo, ki vključuje in aktivizira tako šolobvezne otroke kakor tudi njihove starše, najboljša utrjevanje slovenske šole. Nato se je referent za šolstvo, tov. Cokova dotaknila še dolžnosti, prosvetnih društev, da podprejo načelno borbo naših osrednjih organizacij v vseh nacionalnih političnih vprašanjih, ki so ob razidu OF prešla na prosvetna društva. Nato je nadaljevala: V pretekli poslovni dobi je referat za šolstvo ŠPI SPZ nadaljeval s prakso, izvajano v prejšnjih letih. Posebno skrb smo posvečali izpopolnjevanju roditeljskih svetov, katerim smo pomagali s proučevanjem posameznih problemov, ki so v raznih sloških okoliših različni. Roditeljskim svetom smo dajali pobude in izpodbude tako n. pr. v akciji za spopolnjenje strokovnih tečajev, v borbi za ustanovitev nekaterih otroških vrtecev, v uveljavljanju načela slovenskih otrok v slovensko šolo. Referat za šolstvo je oskrbel učiteljskim, šolskim in zlasti ljudskoprosvetnim knjižničarjem, slovenske knjige da tudi s tem podpremo navajanje mladine k branju. Društveni knjižničarji po tudi vsi prosvetni delavci po društvih, ki imajo opravke z mladino, ne bi smeli zanemarjati te plati mladinske vzgoje. Društva bi se morala zavzemati tudi za to, da divljenje število naročnikov in čitateljev madinskih revij.

Referat za šolstvo je sodeloval pri sestavi spomenice, s katero je SGKZ opozorila ministra za prosveto prof. Rossija na načela in določbe, ki bi se morale upoštevati pri sestavljanju zakona za slovensko šolo. Z zadoščenjem smo sprejeli na znanje vest, ki jo je nedavno objavil Prim. dnevnik in je izšla iz rimskih socialdemokratskih krogov, da

Poročilo tajništva

Lanski občni zbor Slovenske prosvetne zveze se je vrnil v novo nastali pogoji po prihodni italijanske uprave na tržaško področje, in potem ko se je ustanovila Slovenska gospodarsko-kulturna zveza kot predstavnica in braniteljica gospodarskega in kulturnega življenja tržaških Slovencev. Razvoj, ki smo ga nakazali, se je med preteklo poslovno dobo uresničil. Tako so izstopile iz naše vrste razne kulturne ustanove, ter organizacije in sicer Slovensko narodno gledališče, Glasbeni Matica, Studijska družba, Dijaška Matica in Društvo slovenskih srednješolcev, ker so se v veličini, kar je tudi v veličini Slovenščine prosvetna zveza, v Slovensko gospodarsko kulturno zvezo zaradi tega dejstva je postalo članstvo teh ustanov in organizacij v naši zvezi nepredmetno. Z izstopom teh ustanov in organizacij je dobila Slovenska prosvetna zveza pretežno pravo, da je postala le koordinatna in organizatorna raznih prosvetnih in kulturnih društev, ki izhajajo iz naših ljudstev. Z nekako zožitvijo delovanja zveze je prišlo še bolj na veljavne njena vloga matice, ki je tudi nekaterih društev prešlo v kri in meso pripravljanje, da zveza ni meso padene, temveč nekaj njihovega, da je stvarno njihovo je deljansko neizogibni, sestavni del zveze, ki je nastala vanjo vse naše prosvetne probleme. Pri naših društvih se mora utrditi prepričanje, temveč da je zveza zaradi naša Slovenska prosvetna zveza povezana, toda ne v položaju podrejenosti društev z zvezo, ki se je mogoče se namo sami sporeti naša sposobnost. Toda to je naša dolžnost, ki jo mora imeti vsako društvo, ki se je mogoče se namo voditi ljudskoprosvetno delo v svojem kraju. Toda zveza je v potreba po obstoju rone njegova obstoja kot organizatorna in koordinatna razred ozemlju so najgloblje občutljiva in spoznala vprav najbolj aktivna prosvetna društva, ki so znanje in ti novi delovni družtev do zveze pa jih društev zgolj iz zavestne potrebe in na podlagi prosvetnosti.

glasniki svojih društev bolj aktivno sodelovali na teh sejah. Naj glavni odbor bi moral torej postati naš prosvetni parlament. Seveda bi v takem parlamentu morali predstavniki društev biti pripravljani. Moral bi priti k sejanju z že točno definirano problematiko, o kateri so razpravljali v društvu, kateremu pripadajo. Zato, da se vse to uredi, je potrebna večja usmerjanja in vodenja dela v samem društvu. Kakor tudi zaradi proučevanja, zavzemanja stališča in sklepanja o sodelovanju društev pri reševanju vseh slovenskih prosvetno-kulturnih in narodnih problemov. Prav tako moramo skrbeti, da vodijo društva vedno svojo administracijo, t. j. od članstva imenika, zapisnikov, sej, blagajniške knjige itd. do arhiva. Žal je v večini naših društev v tem pogledu precejšen nered.

Članarina in poročila
Posebno poglavje predstavlja problem pobiranja članarine, ki je resnična rakavina naših društev. Prav našo je društvo na našem področju, ki pobirajo v redu članarino. Tudi članska osnova se je marsikod močno zožila, ker se je udomacilo povsem napačno mnenje, da je treba smatrati za člana društva le tiste, ki se aktivno udeležujejo v enem ali drugem odseku. To pa ni res; člani društva morejo biti vsi zavedni Slovenci dotičnega kraja, ker se delo prosvetnega društva ne izpira samo v delovanju odsekov, in se končno vsi resnični Slovenci zanimajo za razvoj prosvetnega društva, ker imajo od njegovega delovanja neposredno ali posredno korist. Članarina ni samo vir dohodkov društva, temveč ima veliko moralno težo in priklepila člana društva in člane med seboj. Bolj iz omenjenih, torej predvsem moralnih razlogov moramo morali ta odnos uveljaviti tudi med društvi in zvezami, kar smo sicer nakazali že lansketo. Letos moramo klop naprej in sprejeti sklep o uvedbi neke minimalne članarine do zveze. V zvezi z vsemi problemi, ki sem jih do sedaj nakazal, in v zvezi z ureditvijo upravljanja društev, bi bilo tudi zelo pozitivno, da se uvede redno periodično poročanje zvezi. Tako poročila ne bi samo omogočila zvezi, da bi imela točen pregled izvršenega dela, temveč bi bila tako informirana tudi o novih problemih, ki se pojavljajo pri društvih in katere bo treba proučevati in jih s skupnimi naporu tudi rešiti.

V lanskem poročilu smo nakazali nove naloge prosvetnih društev. Ugotovili smo, da je z razidom OF in njenih krajevnih odborov ter z vključitvijo slovenskega naprednega življa v novo socialistično gibanje, prešla skrb za vsakodnevno borbo pri reševanju naših slovenskih narodnih problemov na naša prosvetna društva. Če se pa ozremo na dobo, za katero podajamo današnji obračun, moramo ugotoviti, da smo v tem pogledu naredili zelo malo ali skoraj nič. Društva niso postala ob središče, kamor bi se stekle pritožbe o krivica starih Slovencev in od koder bi izhajale pobude za krake in borbo, ki naj jih prebivalci vsaj ali okrajna kažejo za popriajo krivice in za izboljšanje položaja Slovencev in slovenskega jezika. Opazili smo, da je precej problemov, ki se

Dotok mladine
Danes moremo s poudarkom ponoviti, kar smo že ugotovili na lanskem občnem zboru glede aktivizacije mladine. Dotok mladine v naša prosvetna društva se je namreč v pretekli poslovni dobi nadaljeval v pojasnem obsegu. Mladina je v pretekli poslovni dobi celo začela zavzemati v društvenih odborih tudi vodilna mesta. Vključevala se je v razne odseke in začela aktivno delati. Na naši zadnji Prešernovi poslavi smo lahko z zadovoljstvom ugotovili, da je bila večina nastopajočih pevskih zborov zelo pomlajena. Tudi v dramskem področju je začela reševati zast druztev mladina. Tako je dala za ustanovitev dramske skupine prosvetnega društva Igo Gruden v Nabrežini pobudo tamkajšnja mladina. Prav tako se je zgodilo v Borštu. Pa tudi drugod so se dramski odseki s pomočjo mladine začeli ob-

delovati, ki so v pretekli sezoni pokazali veliko aktivnost, ki pa je v zadnjem času nekoliko zaostala zaradi obilnih predpisov. Manjša pa je bila aktivnost na področju predavanja ter knjižni razstav. Sedaj pa pogledimo kakšna je bila aktivnost pri posameznih društvih glede na razna področja udeleževanja. **PEVSKI ZBORI:** Pevski zbori so se razvili v zadnji poslovni dobi kvalitativno pa tudi številčno, tako da smo prišli od 7 na 12 zborov. Prav tako so zbori rasli tudi po številu pevcev. Njihova aktivnost se kaže takole: P. d. Barkovlje je sodelovalo s svojim mešanim zborom na 10 prireditvah in 4krat na radiu. P. d. Lipas iz Bazovice je sodelovalo s moškim zborom na 9 prireditvah. P. d. »Slovenec« iz Boršta je sodelovalo s mešanim zborom na 9 prireditvah in 3krat na radiu. Zbor »Valentin Vodnik« iz

POROČILO O LJUDSKOPROSVETNI DEJAVNOSTI

Preteklo poslovno obdobje dokazuje velik napredek

Doline je priredil samostojen koncert v Skednju ter 2 na Koroskem; sodeloval je še na 9 prireditvah ter nastopil 9-krat na radiu Trst in 2-krat na radiu Koper. P. d. »B. Sirk« iz Križev je sodelovalo na 3 prireditvah ter 1-krat na radiu. P. d. »Lonjer-Katinara« je sodelovalo s mešanim zborom na 10 prireditvah in 3-krat na radiu. P. d. »I. Gruden« iz Nabrežine je sodelovalo s mešanim zborom na 11 prireditvah in 3-krat na radiu. P. d. »Slovans« iz Padrič, ki je obnovilo pred kratkim svoje dejavnost, je sodelovalo s moškim zborom na 2 prireditvah. P. d. »Prosek-Kontovela« je sodelovalo s moškim zborom na 5 prireditvah in 7-krat nastopilo na radiu. P. d. »Zarja v svoboda« iz Sempoljaja je s svojim sktonim sodelovalo pri 3 prireditvah ter 2-krat na radiu, s mešanim zborom na 4 prireditvah in 1-krat na radiu. P. d. »S. Skamperles od Sv. Ivana, ki je zaživel pred kratkim, je sodelovalo s mešanim zborom na 4 prireditvah ter 1-krat na radiu. P. d. »I. Cankar« od Sv. Jakoba je priredilo 3 samostojne koncerte, na enem je sodelovalo samo moški zbor, na ostalih pa tudi mešani zbor. S moškim zborom je sodelovalo na 6 prireditvah ter 2-krat na radiu. S mešanim zborom na eni prireditvi in prav tako tudi z ženskim zborom. Vsega skupaj je bilo torej 6 samostojnih koncertov. Pevski zbori so na raznih prireditvah skupno sodelovali 87-krat, radijski nastopov pa je bilo 38. Ne bomo se spuščali v podrobno oceno programa, ki jo izvajajo naši pevski zbori, vendar moramo ugotoviti, da se bodo morali naši zbori potruditi za izvajanje sodobnejših skladb in da ne bodo, kot se pojavlja v

zadnjih letih, opuščali pesmi iz naše najbolj junjske dobe to je iz narodnoosvobodilne borbe. **DRAMSKO PODROČJE:** Polkorna skupina iz Brega je sodelovala s svojo dramsko skupino na 2 prireditvah v 2 enodejankama in organizirala 2 dramska večera s petdejanke. P. d. »Rojan-Skorljaja« je so (Nadaljevanje na 4. strani)

vedno več strokovnjakov, ki pa se bodo morali najti v naših prosvetnih društvih, za kar so pripravljena društva, da se sprostijo in vključijo v delo. Te vodilne sile po bi se usposobile na raznih tečajih, bilo je nadalje govora, da se pomanjkanje društev, o poslovanju slovenskih šolnikov in razumnih kor nasploh na področju ljudskoprosvetne dejavnosti, za katere se, žal, ne more reči, da bi bili prišli do izraza, kotlikor bi bilo želeni. V nadaljnji točki dnevnega reda sta bili predlagani in glasovani dve dopolnitvi dražiti SPZ nakaš so stlele volite izvršnega, glavnega in nadzornega odbora ter razvoja odbora je bil ponovno izvoljen dr. Andrej Budal, za prevega podpredsednika dr. Fortunat Mikuletič, za drugega podpredsednika Anica Udovič, za tajnika Boris Race, za njegovega namestnika inž. Josip Pezenko in še enajst drugih članov. V glavni odbor pa je bilo izvoljenih 35 članov predstavnikov 18 prosvetnih društev, ki so v članjenja v Slovenski prosvetni zvezi.

Pobuda baze
Hotenje, naj bi bila SPZ le upravni organ prosvetnih društev, se izraža v našem glavni odboru, ki bo v novi poslovni dobi številčno nekoliko skeren, ker bodo iz 11-članskega izstopili zastopniki zgoraj omenjenih ustanov in organizacij, ki so izstopile. V glavni odboru pa so zastopana imena prosvetna društva s svojimi predstavniki. Žal pa moramo ugotoviti, da so bile te, in da so na teh vse prenežile, pobude kakor tudi v tej, da bi, da bi, in izraz vseh pobud, žele, da bi moral skrbeti, da bo vseh več, kakor smo jih imeli do sedaj, da bodo seje bolj obiskane in da bodo člani glavnega odbora kot živi

Pogled na dvorano med občnim zborom

naše delo, ki nujno vpliva na enak ali sličen razvoj tudi na naših tleh. K temu razvoju hočemo tudi mi kot napredni slovenski prosvetniki prinesiti svoj delež, zato mora biti tudi v novih poslovnih dobi naša delo usmerjeno na utrjevanje in razširjanje sodelovanja s prodavnimi organizacijami prosvetnih Slovencev, ki so izven Š.P.Z. To sodelovanje pa bo imelo ugoden razvoj in bo rodilo več sadove le tedaj, če bosta pri dogovarjanju in izvajanju dogovorov upoštevali obe strani naslednje pogoje: 1. Sodelovanje mora stoneti na objektivni oceni vsakokratne situacije in bodo morale soglasne odločitve odgovarjati pogojem danim v določeni fazi razvoja. 2. Sodelovanje je mogoče ob popolnem spoštovanju obstoja naše zveze in naših društev. 3. Iz gornjega sledi samo po sebi umevno načelo popolne enakopravnosti ter izključitev vsake tendence monopoliziranja ker bi to nujno ohranjalo in stopnjevalo borbo in razdor ter strankarske spekulacije. 4. Naše stremenje po sodelovanju bo rodilo dobre sadove le ob popolni iskrenosti in postenju obeh strani, ki se morata obvezati, da se bosta energično zavzemala za odpravljanje škodljivih usledil preteklosti. Pod takimi pogoji in po taki poti bo slovenska napredna ljudska prosveta doživela ročnih uspehov.

še vedno uspeva, kar se kaže v številnih vpisih slovenskih otrok v italijansko šolo. Uspeh šovinističnega, moralnega in le v manjši meri materialnega pritiska se povečuje zaradi nezavednosti slovenskih staršev in zaradi preplaha, ki je zajel tiste naše ljudi, ki so izgubili vero v življenjsko silo slovenskega naroda ipk in ne vidijo dokaj naglo se razvijajoče situacije, ki bo prej ali slej tudi v Trstu privedla do popolne zmagave naše enakopravnosti in narodne strpnosti. Tudi težka gospodarska kriza, v kateri je naše mesto in zaradi katere imamo pri nas okrog 20 tisoč brezposelnih, je za lahkoverne ljudi argumenta proti slovenski šoli s krilatico, da je iz absolutno slovenske šole zaposelitve nemogoče. Potrebno je, da se le malo ozremo okoli sebe, in ugotovimo, da krilatica ne drži. Iz ravnokar omenjenih razlogov smo dolžni voditi neprestano borbo za obstoj in razvoj naše šole in za ugotavljanje načela, da spada slovenski otrok v slovensko šolo. Prosvetna društva so dolžna izvajati to nalogo na svojem področju, bodisi v najširši oport, ki naj jo društva nudijo

roditeljskim svetom; ti pa na bodo sestavljeni iz staršev, ki so pripadniki vseh političnih smeri, bodisi z direktivni akcijami, zlasti v dviganju narodne zavesti v prepričevanju kolebateljih staršev in vsakotvrdni morali in, če potreba tudi gromni podpori učencem slovenskih šol. Samo ob sebi je umevno, da je tudi močno razgibano in vsestransko ljudskoprosvetno delo, ki vključuje in aktivizira tako šolobvezne otroke kakor tudi njihove starše, najboljša utrjevanje slovenske šole. Nato se je referent za šolstvo, tov. Cokova dotaknila še dolžnosti, prosvetnih društev, da podprejo načelno borbo naših osrednjih organizacij v vseh nacionalnih političnih vprašanjih, ki so ob razidu OF prešla na prosvetna društva. Nato je nadaljevala: V pretekli poslovni dobi je referat za šolstvo ŠPI SPZ nadaljeval s prakso, izvajano v prejšnjih letih. Posebno skrb smo posvečali izpopolnjevanju roditeljskih svetov, katerim smo pomagali s proučevanjem posameznih problemov, ki so v raznih sloških okoliših različni. Roditeljskim svetom smo dajali pobude in izpodbude tako n. pr. v akciji za spopolnjenje strokovnih tečajev, v borbi za ustanovitev nekaterih otroških vrtecev, v uveljavljanju načela slovenskih otrok v slovensko šolo. Referat za šolstvo je oskrbel učiteljskim, šolskim in zlasti ljudskoprosvetnim knjižničarjem, slovenske knjige da tudi s tem podpremo navajanje mladine k branju. Društveni knjižničarji po tudi vsi prosvetni delavci po društvih, ki imajo opravke z mladino, ne bi smeli zanemarjati te plati mladinske vzgoje. Društva bi se morala zavzemati tudi za to, da divljenje število naročnikov in čitateljev madinskih revij.

Referat za šolstvo je sodeloval pri sestavi spomenice, s katero je SGKZ opozorila ministra za prosveto prof. Rossija na načela in določbe, ki bi se morale upoštevati pri sestavljanju zakona za slovensko šolo. Z zadoščenjem smo sprejeli na znanje vest, ki jo je nedavno objavil Prim. dnevnik in je izšla iz rimskih socialdemokratskih krogov, da

